

Tilburg University

Probleemwijken

van Dijk, J.J.M.

Published in:
Secondant

Publication date:
2012

Document Version
Publisher's PDF, also known as Version of record

[Link to publication in Tilburg University Research Portal](#)

Citation for published version (APA):
van Dijk, J. J. M. (2012). Probleemwijken. *Secondant*, 26(2), 56-56.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

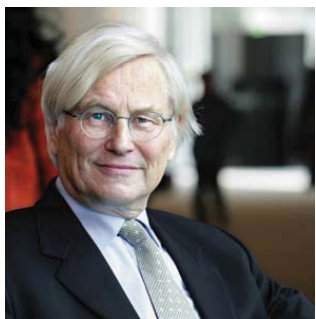
Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

PROBLEEMWIJKEN

Jan van Vlijmen is de leider van het fraudesyndicaat dat Bouwfonds Nederland en het Pensioenfonds Phillips voor ruim 200 miljoen heeft opgelicht. Volgens de schrijver Leon de Winter is Jan een begenadigd ondernemer. Zou in andere tijden allang tot de adelstand zijn verheven: "een gedreven visionair die lange tijd in de hoogste lagen van de wereld van het onroerend goed een goede reputatie had – tot hij door het OM ten val werd gebracht." (*Elsevier*).

Inmiddels is de gemankeerde fraudejonker wegens chronische omkoperij tot vier jaar gevangenisstraf veroordeeld. Het OM had tien jaar geëist. Dat is voor iemand die eigenlijk een adellijke titel verdient – de Winter zal toch niet ook zijn omgekocht? – een pijnlijke maar toch relatief milde straf. Hiervoor zijn door de verdediging twee argumenten aangevoerd. Hij heeft ten eerste als enige van de verdachten min of meer

Jan van Dijk is hoogleraar Victimologie en Menselijke Veiligheid aan de Universiteit van Tilburg.

constructief meegewerkt aan het strafproces. Ten tweede zou omkopen en omgekocht worden in zijn kringen nu eenmaal volkomen normaal zijn. Beide argumenten werpen een schril licht op het milieu waarin Van Vlijmen verkeerde. Wat het eerste argument betreft, de proceshouding van zijn maten moet inderdaad als een gênant mengsel van geheugenverlies, liegen en snotteren worden gekenschetst. Allemaal hebben ze heel erg onder het proces geleden. En hun helende echtgenotes nog meer. Ze voelen zich door het OM neergehaald. Van inkeer of berouw is geen sprake. Ook op de proceshouding van Van V. is wel wat aan te merken. Zo heeft ook hij op geen enkele wijze berouw getoond. Maar vergeleken bij de lamentabele opstelling van de meelopers, steken zijn verklaringen inderdaad gunstig af.

En dan het tweede argument: IEDEREEN DEED HET. Daarom is spijt betuigen natuurlijk ook zo moeilijk. Zou toch een beetje lullig overkomen op de jongens. Als corruptie in de omgeving van Van Vlijmen de norm was, dan is het interessant te weten met wie hij zo al verkeerde. Van Vlijmen was, samen met maar liefst twee andere veroordeelden, coryfee van Hockey Club Bloemendaal (voorheen de Mussen). Chique club. Streng ballotage. Uiteraard waren de verdachten leden van plaatselijke Rotary- dan wel Lions Clubs (Service Above All). Medeverdachte Cees Hakstege, zeezeiler op gestolen boot, was lid van de KNZ&RV (Jachthaven) Muiden. Wist via zijn netwerk een koninklijk lintje te ritselen. Een andere medeverdachte was Voorzittend Meester van Loge De Witte Roos van de Orde der Vrijmetselaren.

Van Vlijmen zelf zat als eregast aan bij het huwelijksmaal van Edwin de Roy van Zuydewijn (nepbaronnen onder elkaar). Tot de kring van bekenden van Van Vlijmen behoorden verder: Cor Boonstra (Philips), John Fentener van Vlissingen, ettelijke loopjongens van de familie Pon, Roel Pieper, Harry Mens, Rijkman Groenink (ABN/AMRO), Hans Wiegel, Joop Drechsel (KPN), Louise Tartwijk-Novey (Ayn Rand), Cor Zadelhoff en, via diefjesmaat Will Frencken (Philips), oud-minister Camiel Eurlings (V&W).

Allemaal nette mensen dus (okay, behalve Harry). En net als Van Vlijmen woonachtig in prachtige villawijken in het Gooi of Oisterwijk. Alles gekocht met gestolen geld? Allemaal wegens aangeboren kleptomanie rijp voor een adellijke titel in de Orde van Leon De Winter? Als dat zo is, en daar lijkt het sterk op, dan moeten we hun villawijken voortaan maar de echte probleemwijken van Nederland noemen. En rest ons niets anders dan gebed. Gebed dat vanuit de wijken in de grote steden, thans als probleemwijken bekend, ooit nog weer eens een nieuwe Nederlandse elite op zal staan. <<

VEILIGHEIDSAANPAKKEN: VAN KLASSIEK TOT MODERN

Veiligheidsmaatregelen van het bedrijfsleven verdienen een betere plek in de criminaliteitspreventie. Dat schreven twee Amerikaanse economen vorig jaar naar aanleiding van hun onderzoek naar **bedrijfsinvesteringszones** (BIZ). Philip Cook en John MacDonald signaleren een verbetering van de aangiftebereidheid onder ondernemers, een toenemend gebruik van verfijnde alarmsystemen, een groei van de inhuur van particuliere beveiligers, en een afname van het gebruik van contant geld in winkels. Het zijn allemaal private maatregelen die het publieke domein veiliger maken.

De BI-Zones spannen wat dat betreft de kroon. De maatschappelijke baten van deze vorm van private financiering om stedelijke gebieden aantrekkelijker (lees:

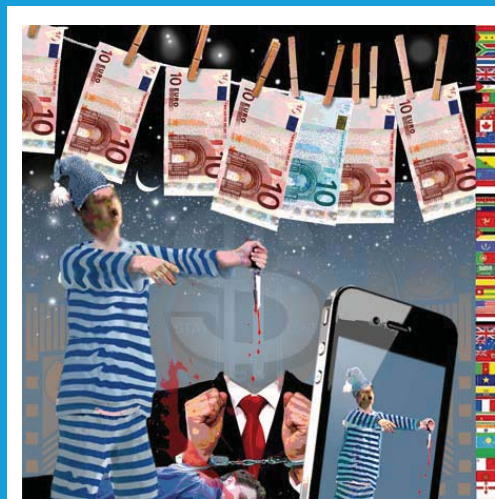
veiliger, schoner en beter afgestemd op de markt) te maken, zijn tot wel twintig keer groter dan de investeringen. De BI-Zones, waarvan er in de Verenigde Staten in 2010 al zo'n duizend waren, behoren niet tot de allernieuwste methodieken. De internationale wetenschappelijke tijdschriften rapporteren overigens wel regelmatig over innovatieve veiligheidsaanpakken.

Neem het Duitse tijdschrift **Kriminalistik**, dat recent een thema-nummer wijdde aan **nieuwe opsporingsmethoden**. Daarin laten onderzoekers zien dat er weinig reden is om de groeiende inzet van private forensische dienstverleners met argusogen te bekijken. In Engeland en Wales hebben opsporingsinstanties er goede ervaringen mee.

Bijvoorbeeld dankzij hightech-systemen die sporen op een plaats delict direct analyseren en meteen verzenden aan de relevante databank. Ook het gebruik van smartphones en iPads door de politie biedt kansen, schrijft een Duitse auteur in **Kriminalistik**. Het is dan ook hoog tijd dat de politie hier oog voor krijgt – zeker omdat dadergroepen zich al volop bedienen van dit soort technologie.

Politie en Justitie hebben ook moeite met de gevolgen van **parasomnia's**, zo is te lezen in het **Journal of Psychiatry & Law**. Recente inzichten in de oorzaken en gevolgen van deze stoornissen zoals slaapdronkenschap en slaapwandelen, hebben volgens Amerikaanse onderzoekers namelijk de directe verbanden tussen geweldsdelicten die tijdens de slaap worden gepleegd ter discussie gesteld. Experts die zich in de rechtszaal moeten uitspreken over de toerekeningsvatbaarheid en **criminal intent** van geweldplegers met parasomnia's staan dus voor een lastige opgave.

Opvallend genoeg lijkt de discussie over een klassiek delict als **verduistering** al evenveel hoofdbreken te kosten. Op basis van zijn onderzoek onder de 500 grootste bedrijven van Noorwegen, pleit Peter Gottschalk in het **Journal of money laundering control** voor nieuwe controlemechanismen en een herwaarding van beroepsethiek. Want Noorse werknemers in een inkoopfunctie blijven betrekkelijk veel gelegenheid te hebben om betrokken te raken bij witteboorden-criminaliteit. En dat vraagt natuurlijk, net als in bedrijfsinvesteringszones, om initiatieven tot criminaliteitspreventie vanuit private partijen. << Lynsey Dubbeld

Illustratie: Hans Sprangers